

ANY 3 - NUM. 88

RIPOLL, 24 DE JUNY DE 1933

Preu: 20 cèntims

«altaveu» i la urbanització de la Plaça de l'Abat Oliva

Si reproduïm a continuació un d'aquells memorables i olímpics editorials de «La Publicitat», apareguts en plena fúria dictatorial i atribuïts encara avui a Rovira i Virgili, bo serà que en determinem les causes i en perfillem l'objectiu. Si més no, per a donar a entendre i fer comprendre als nostres lectors i d'una manera especialíssima als actuals regidors de l'Ajuntament, a qui principalment ens dirigim, que el desig que ara anem a manifestar, no és patrimoni d'un criteri personal i momentani, que ben poc valor tindria, sinó que més aviat respon a un fet viu de la nostra consciència catalana i ripollesa que malda per a donar compliment a un deure sagrat de patriotisme nodrit per una veritat històrica, reconeguda i avalada per un dels historiadors i comentaristes de més prestigi de la nostra terra.

Repareu com Rovira i Virgili afirma «que al costat de la reconquesta geogràfica realitzada pels herois de la sang hi hagué la reconquesta espiritual realitzada pels herois de l'estudi en les escoles dels monestirs benedictins i dels seus episcopats. Hi ha una doble paternitat de Catalunya: la de Guifré I de Barcelona i la del seu besnet Oliva de Ripoll. El Comte ferreny i l'Abat constructor formen el díptic iconogràfic de la nostra portalada històrica.

Doncs bé: ara que el Patronat de l'Arxiu-Museu de Sant Pere, Sindicat d'Iniciativa de Ripoll i Junta de Conservació del Monestir, s'han dirigit a l'Ajuntament per a demanar la immediata i definitiva urbanització de la plaça del famós Abat, iniciativa que ja ha estat presa en consideració, cal que Ripoll reperi omissions passades i es disposi a aixecar al bell mig de la susdita plaça, un monument que perpetuï d'una manera digna, la memòria d'aquell savi benedictí, sense cap mena de dubte, en la seva època, la figura més lluminosa de l'Europa Occidental, i a qui tot ho devem com a poble. Doblement ara, en que sembla que la Generalitat està a punt d'acordar l'erecció del sepulcre definitiu on col·locar les despulles del comte ferreny, el qual, juntament amb el seu besnét Oliva, precisament a Ripoll, donaren el segell inconfusible a la nostra personalitat nacional.

I això si, que deu ésser obra exclusiva i única del poble de Ripoll, en representació del qual, el seu Ajuntament, a qui fem el nostre desig, en aquets moments que acaba d'acceptar el compromís d'estructurar una bella urbanització de la Plaça de l'Abat sapientíssim, en amable coincidència amb la Generalitat de Catalunya, la qual es troba també, actualment, tota enfeïnada en l'estudi del sarcòfag definitiu del Comte Guifré I.

I encara ens complauria que s'estudiessin les possibilitats de registrar en aquella mateixa plaça, els noms dels patriotes Jaume Collell, Elies Rogent, Josep M.ª Pellicer i Pagès, i els Raguers, tots ben mereixedors de la gratitud de Ripoll, pels treballs realitzats en pro de la restauració del nostre gloriós i històric Monestir.

El soroll dels molins

Imageneu-vos un paisatge hivernal tan desolat com vulgueu. No hi fa res que amb la vostra imaginació, influïda tal vegada per sentiments o sensacions depresives, exage-reu la desolació del paisatge nu... Si en aquest camp d'hivern, a la vora dels vells rius pairals que no es deturen ni es cansen, els molins van i llur soroll arriba fins a vosaltres, tota la tristesa visual s'esvaïrà, i tindreu aquella inconfusible impressió de moviment i de continuïtat que dona als homes la consciència de la vida.

Els molins van, i ells asseguren el nodri-ment del nostre mon. Són els molins de l'estudi, de la literatura, de l'art. Cultura és treball en companyia de col·laboració, consoli-dació, es estructura, organització i enllaç d'iniciatives. Es instal·lació i aprofitament de la matèria documental i de la maquinària instrumental. Amb tots aquests elements —i amb un ideal per damunt de tot— formen els pobles els fogars de cultura on són destil·lades les millors essències racials i humanes.

Els molins van, i encara se'n munten de nous. Fundacions, estudis i edicions estan en plena ascensional activitat. Però com que la noble ambició és la més fecunda mare de les realitats, la feina d'ara en el camp de la ciència, de l'art i de la literatura és intensifi-cada i eixamplada en un front únic que lliga les intel·ligències germanes amb lligams més forts i més durables que els creats pels rètols classificadors de la política.

D'on ha sortit el nostre poble? Quan Jo-sep Balari, buscant els nostres orígens histò-rics, va escorcollar els arxius i va resseguir els documents antiquíssims de l'època comtal, va trobar-hi, de bon començament, una cul-tura. I el seu llibre que es titula «Orígens his-tòrics de Catalunya», podria titular-se amb més exactitud «La civilització catalana de l'època comtal».

D'on ha sortit el nostre poble? Els qui tot ho interpreten materialment, respondran que ha sortit de l'espasa guerrera de Guifred I. Però al costat de la reconquesta geogràfica realitzada pels herois de la sang, hi hagué la reconquesta espiritual realitzada pels herois de l'estudi en les escoles del monestirs bene-

dictins i de les seus episcopals. Una llàntia vigilant s'havia encès, vivíssima en l'escriptori del monestir de Santa Maria de Ripoll, cap i casal de la cultura catalana. Hi ha una doble paternitat de Catalunya: la de Guifred I de Barcelona i la del seu besnét Oliva de Ripoll. El comte ferreny i l'abat constructor formen el díptic icnogràfic de la nostra portalada històrica.

La llàntia de Ripoll il·luminà la nostra primera cultura. Si no hagués estat encesa ben aviat i no hagués persistit a través dels períodes de desolació, tota l'obra de la re-conquesta geogràfica no hauria pogut donar-nos mai ni la saba, ni l'enginy, ni la fesomia, ni el nom, ni l'anomenada duradora. En les hores més fosques, l'espurna viva del mones-tir cremava amb el foc miraculós que no con-sum, ans bé crea i procrea.

Aquest número ha passat per la censura Governativa.

Sentiu l'esgarrifança d'aquells anys de ver-gonya i d'oprobri en els quals el llapis roig de la Censura era pagat amb els diners de tots els afiliats a les "Unions patriòtiques"? Es en vitud d'aquest sentiment d'esgarrifança que ens sembla mentida que puguin ocupar la pre-sidència de la comarcal i càrrecs de certa im-portància en el sí de l'Esquerra Republicana de Ripoll, uns homes que posaven la fisela en la tralla del dictador, i que permetien que fos mutilat el pensament patriòtic de l'editorialis-ta de "La Publicitat", i que si d'alguna cosa es penedeixen ara, no serà, precisament, del dany inferit a la llibertat i als drets de Catalu-nya com a poble, sinó més aviat de la nosa que els fa a llurs ambicions polítiques una conduc-ta tanmateix ben en pugna amb l'ideari que a correuita i hipòcritament s'afilien i que tant els mortifica a l'hora de sincerar-se davant els qui tan fortament i d'aprop els acusen.

Recents iniciatives i novelles realitzacions de cultura vénen a augmentar l'activitat d'a-quests molins que ens donen la millor farina. El soroll insistent i creixent de llur feina no-dridora ens diu que ací hi ha una cultura.

AJUNTAMENT

SESSIO DEL DIA 16 DE JUNY DE 1933

Vista una instància dels Senyors Tomàs Raquer, Modest Sayós i Valentí Gibert, prevere, a nom de l'Arxiu-Museu de St. Pere, Sindicat d'Iniciativa i Junta de Conservació del Monestir, propugnant per la prompta i definitiva urbanització de la Plaça de l'Abat Oliva. El Consell abunda en les atinades consideracions dels sol·licitants, pren bona nota dels seus desigs i acorda que passi a les Comissions de Foment i d'Hisenda per tal que dictaminin si és possible emprendre aquesta reforma amb els mitjans que dóna el pressupost extraordinari de 21 d'octubre de 1932.

Es acordat renovar el títol d'un nínxol al Cementiri, propi que fou del Sr. Francesc Serra Cases, a nom dels seus successors, els fills de la difunta, Senyoreta Mercè Serra i Ribes única filla del dit posseïdor.

S'atorguen varis permisos.

Passen a Hisenda uns comptes i és acordat el pagament de dos d'altres: de l'Institut provincial d'Higiene 115'80 pessetes i de l'Empresa d'Aigües 191'65 ptes.

Portat al Consell l'expedient de la pavimentació de la Plaça del 27 de maig. Celebrat el concurs, és adjudicat el contracte al Sr. Lluís Picó i Domingo pel preu de 29.200 ptes.

El Conseller, Sr. Puig i Sala, donà compte d'una lletra del Liceu Dalmau comunicant haver estat designada aquesta Vila per a la celebració del pròxim Congrés esperantista català i els venidors Jocs Florals internacionals. Constà en acta la complaença del Consell i l'acord de prestar la cooperació que calgui a tan bella iniciativa, per tal de contribuir a fer reeixir els importants actes que Liceu Dalmau propugna que tinguin lloc a Ripoll.

El mateix Conseller, Sr. Puig, exposà la conveniència d'adherir-se l'Ajuntament a la Campanya organitzada en pro del sufragi proporcional. Amb el vot de tots els concurrents és acordada aquesta adhesió, reservant el seu vot el President, Sr. Castell, perquè aquesta qüestió no ha estat definida encara pel partit Socialista de Catalunya i les raons elementals de disciplina li reclamen aquesta abstenció, malgrat particularment simpatitzi amb la democràcia i equitat representativa del sistema proporcional de sufragi.

El Sr. Casals parlà de la suspensió de la processó del Corpus decretada telegràficament pel Sr. Governador civil de la província: trobà mal orientada aquesta determinació, presa sense ni tan solament reclamar l'informe de l'Alcaldia i obeïnt no més que a suggerències estranyes per complet a la veritat.

Demanà que constés en data la protesta, per bé que respectuosa, ben formal.

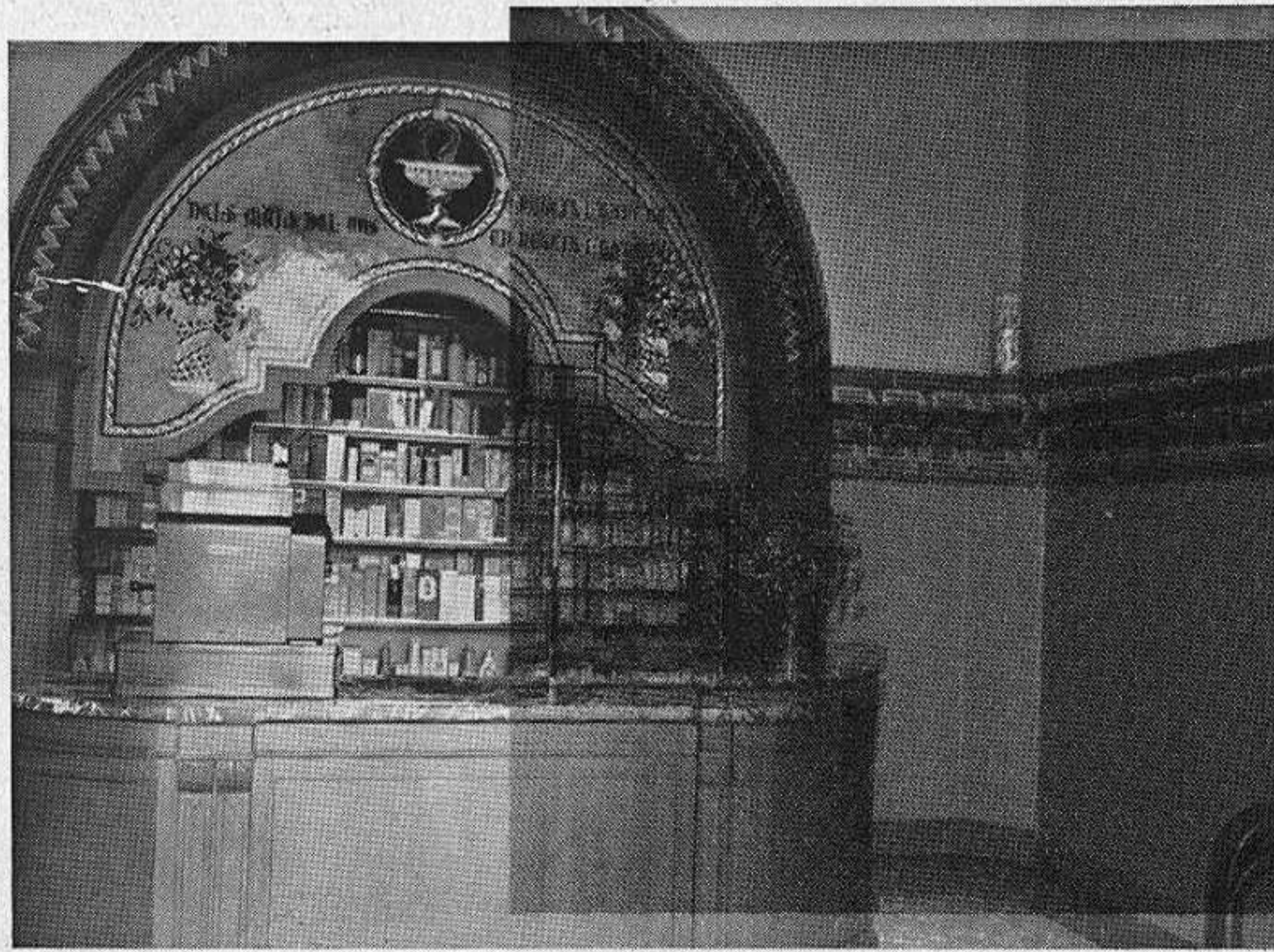
El Sr. Governador rellisca, i ho fa en castellà

Per bé que el temps tampoc n'hauria permès la celebració, la processó de Corpus d'enguany ha estat prohibida per ordre governativa, amb un telegrama escrit en CASTELLA talment a posta per fer-nos entendre tot el procés d'una ensarronada com una casa de pagès. I sinó ja ens dirà el Sr. Governador quin és el proceder que vienen observando los organizadores de la procesión demostrativo del apasionamiento de ánimos que con ello se ha producido y que pudiera dar lugar a alteraciones de orden público.

Aquesta facècia ens fa recordar l'anèctoda atribuïda a l'ex-governador de Barcelona Sr. Ardanaz, qui per saber el preu de les subsistències s'informà amb la minyona, la qual, i per no descobrir el poc escrupolosa que era amb la comptabilitat, l'enganyà de valent, a més de proporcionar-li una bona manera de fer-li fer el ridícol davant els periodistes encarregats de fer informació en aquell centre oficial avui dirigit per un Governador que encara voldríem tornar a veure a Girona, si més no per evitar-nos les molèsties que sempre pressuposen comentaris com el que estem fent.

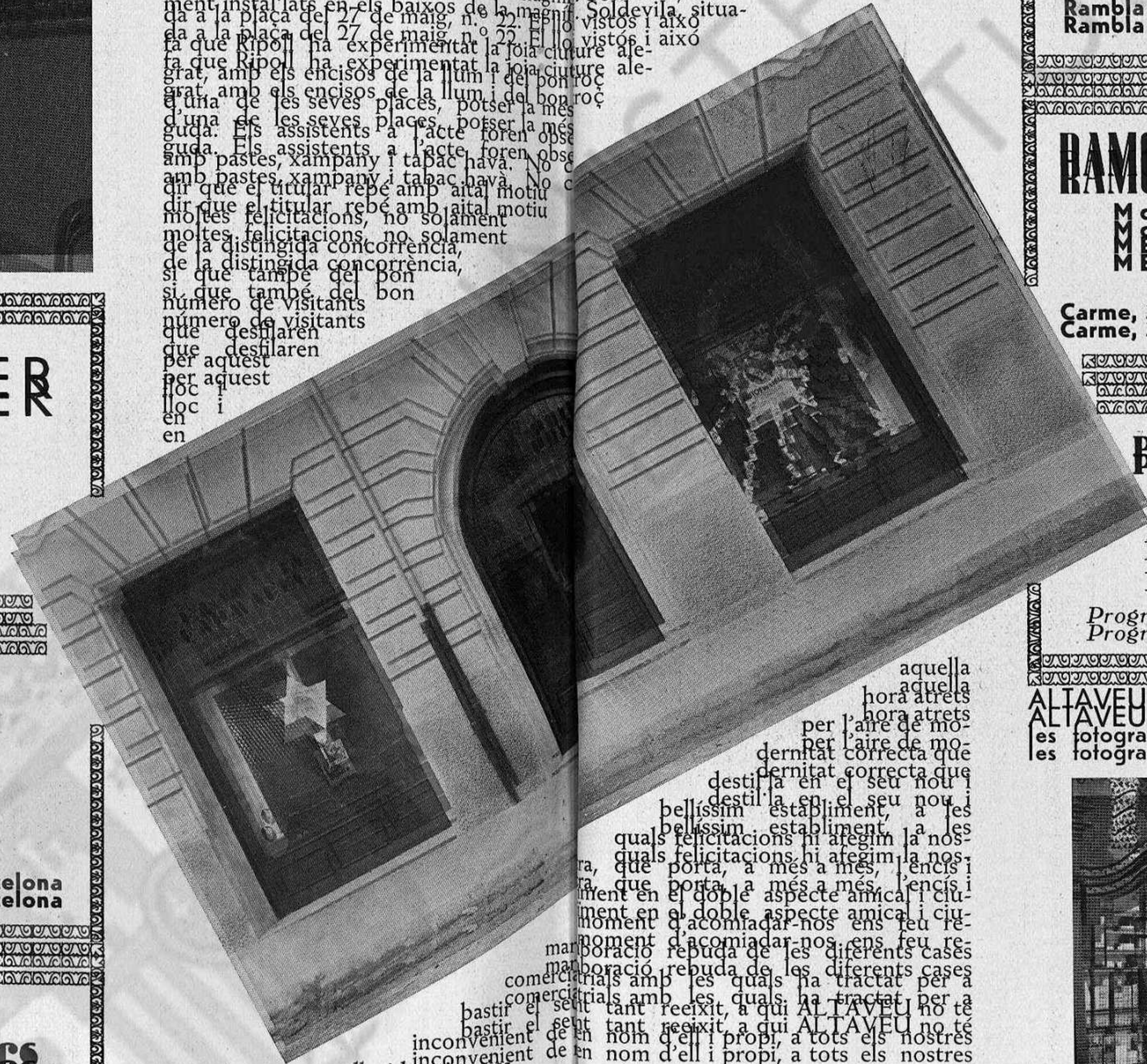
De totes maneres i sigui com sigui, protestem, com a catalans, per la desconsideració que té a la nostra llengua l'actual Governador de Girona Sr. Prunés, a l'esperit del qual l'Estatut de Catalunya no diu res. Com a demòcrates per la poca delicadesa tinguda amb l'autoritat popular de la nostra població a qui ni tant sols va consultar-se. Finalment i com a homes liberals protestem també de que els catòlics no puguin celebrar els seus actes sempre i quan aquests no siguin un destorb a la normalitat ciutadana i un perill per l'ordre públic únics motius que donen lloc a la suspensió segons les lleis laiques de la República.

I en nom de la serietat direm encara que no s'hi val a escoltar el primer ximple que passa pel carrer o bé a qui té cinc pessetes per gastar-se en una conferència telefònica. Altrament s'exposa a que el xiulin no solament a Manresa sinó fins i tot en aquells pobles de més envergadura en ordre als bons costums.

ZENON I G INAUGURA LA FARMACIA

Dissabte passat, en mig d'un ambient ben agradable, va tenir lloc l'acte inaugural de la nova FARMACIA I LABORATORIS, els quals han quedat definitivament instal·lats en els baixos de la magnífica Soldevila, situada a la plaça del 27 de maig, n.º 22. El local vistós i això fa que Ripoll ha experimentat la joia cívica alegrat, amb els encisos de la llum i del bon roç d'una de les seves places, potser la més guda. Els assistents a l'acte foren obsesats amb pastes, xampany i tabac. No cal dir que el titular rebé amb aital motiu moltes felicitacions, no solament de la distingida concurrència, si que també del bon número de visitants que desfilaren per aquest lloc i en

GONÇAL SAMPER

MOTLLURES I PASSAMANS
RECTES I CURVATS

Diputació, 204 - Barcelona

Cardona i Munné

CRISTALLS I VIBRES

Vergara, 1 - Barcelona
Vergara, 1 - Barcelona

Suministres Elèctrics

S. A.

LLUMS

Fontanella, 14 - Barcelona
Fontanella, 14 - Barcelona

ZENON I SALA

esmenta el trasllat de la seva FARMACIA I LABORATORIS a la PLACA DEL 27 DE MAIG, n.º 22, i aprofita l'avinentsa per a saludar la distingida clientela.

BIOSEA & BOTEY

BRONZES I METALLS

Rambla Catalunya, 129
Rambla Catalunya, 129

Barcelona

RAMON SOLER

Motllures
METALLIC

Carme, 31 - Barcelona
Carme, 31 - Barcelona

Munell & Vilà

PINTORS

Plaça 27 de maig, 22
RIPOLL

B. PUIOLAR I CORCOI

FUSTERIA I
EBANISTERIA

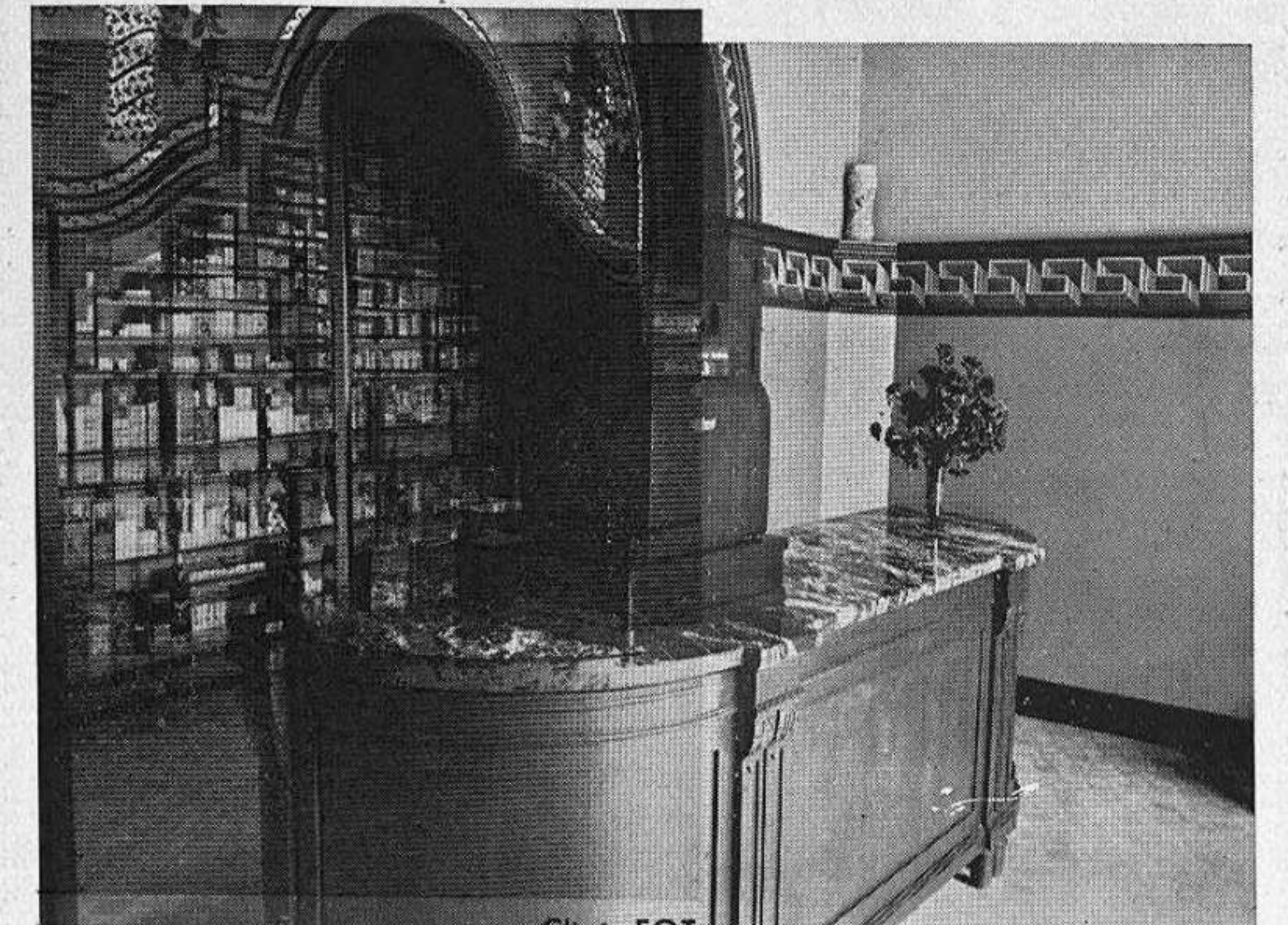
Progrés, 91 - Ripoll
Progrés, 91 - Ripoll

FRANCI HERMANOS

MARBRES

Aly-Bey, 37 - Barcelona

ALTAVEU agraeix a la FOTOGRAFIA IDEAL, P. Nova, 6, les fotografies que han servit per a il·lustrar aquestes pàgines

Clixés FOTOGRAFIA IDEAL Plaça Nova, 6.-Ripoll

— L'horari del tren correu.

Di-marts va començar el nou horari del tren correu, l'arribada del qual en a-

questa població era a les 9 del matí; novament però, ha estat variat l'horari d'aquest tren. La causa que ha motivat aquest segon entrebanc, sembla radicar en un desacord entre l'Administrador de la Central de Correus i el Cap de l'Estació del Nord de Barcelona per la forma de muntar el servei.

— **Futbol.** A la tarda de diumenge passat va jugar-se al camp municipal d'esports d'aquesta població, un interessant partit de futbol entre els primers equips del Garriga F. C. i del Ripoll Esport Club, el qual finalitzà, després d'un lluit encontre, amb la victòria per aquests darrers, de quatre gols a zero.

Altrament i per diumenge pròxim, hi ha anunciat a Ribes del Freser, un altre partit de futbol, entre l'equip del Club Deportiu Freser i el Grup ripollès «Tallaferro» de la F.J.C., amb el qual es disputaran una valuosa copa, com a primer acta que tindrà lloc, amb ocasió de la seva inauguració, al camp d'esports del Centre Catòlic d'aquella població.

— **Excursionisme.** Tal com estava anunciat i i prossegint la tasca empresa per la Secció Excursionista del grup local «Tallaferro» de la F.J.C., diumenge passat diversos elements de la Secció, portaren a terme l'excursió al Santuari de Bellmunt, passant per les localitats de Llaers i Vidrà, de la qual tornaren molt satisfets tots els que tingueren l'avinentsa de prendre-hi part.

Baltasar Maideu i Auguet

**METGE
CIRURGIÀ**

OFEREIX EL SEU CONSULTORI EN MEDICINA GENERAL I MALALTIES DELS INFANTS I DEMES SERVEIS PROFESSIONALS.

Hores de consulta:
Matí de 12 a 1 - Tarda de 5 a 7

RIPOLL

Plaça República, 7, pral.

— Nova societat esportiva.

Ha quedat constituïda amb el nom de «Unió Esportiva Ripollés» una nova

societat domiciliada al «Pati Blau», carrer del Dr. Raguer, dedicada al conreu de l'esport, la Junta de la qual ha quedat constituïda com segueix: Francesc Solà, president; Antoni Segura, vice-president; Secretari Joan Pujol; Joan Fàbregas, vice-secretari; Comptador, Josep Fernández; tresorer, Joan Roca i vocal, Antoni Polido.

Tenen acordat el debut per a mitjans del més que vé el qual consistirà amb una carrera de bicicletes de resistència, carrera de cintes al Camp Municipal d'Esports i un partit de futbol, probablement amb el primer equip del Genissenc de Taradell.

Amb un enginy patriòtic i cultural exemplar, han decidit que el primer acte fos a benefici del projectat homenatge al Sr. Tomàs Raguer i en profit de l'Arxiu-Museu la qual cosa fa esperar un èxit definitiu pels organitzadors, que han sapigut demostrar, de passada, el sentit ripollès i l'amor a la cultura que animen les deliberacions de la Junta suara constituïda, a la qual felicitem bo i desitjant moltes prosperitats i èxits a la novella entitat, que d'una manera tan bella i simpàtica comença la seva vida esportiva.

Relotgeria, Joieria, Bisuteria i Optica

VICENÇ GARRIG A(FIL)

Novetats en tots els seus gèneres

Adobs de totes classes a preus limitats

Plaça Nova, 4

RIPOLL

— **L'Aplec excursionista propagat per Radio.** Ahir vespre a dos quarts de deu el Sr. Joan Danés, des del micròfon de la Radio Associació de Catalunya, parlà del pròxim Aplec Excursionista a Ripoll. L'Arxiu-Museu de Sant Pere i el seu fundador, ocuparen la gairebé totalitat del temps esmerçat en la crida que a l'excursionisme català feu per ràdio el Sr. Danés, a l'objecte de cridar-lo a venir a Ripoll el dia 9 del mes que vé.

— **Visitants del Monestir.** Entre els molts turistes que aquests darrers dies han visitat el Monestir de Santa Maria s'hi compten les agrupacions Centre Avenç, d'Esplugues; Viatges Barcelona-Occitània; Viatges Canudes, Barcelona i Professors i alumnes del Grup Escolar «Pere Vila» de Barcelona.

— **Les fogueres.** Durant tot el dia d'ahir la mainada de Ripoll en cada barri anava atrafegada i de porta en porta, demanant quelcom pel foc de Sant Joan, encenguent-se, al cap-tard, grosses fogueres en totes les places de la vila.

— **Document dirigit al Conseller en Cap per a l'urbanització de la plaça de l'Abat Oliva.**

MAGNIFIC SENYOR:

Els que sota-signen en nom i representació de l'Arxiu-Museu de Sant Pere, Sindicat d'Iniciativa de Ripoll i Junta de Conservació del Monestir, a vós acuden i atentament

EXPOSEN

la conveniència de procedir a la ràpida i definitiva urbanització de la P. de l'Abat Oliva, via la més concorreguda pels innumbrables visitants que, cada dia en més, arriben a la nostra població, la major part de vegades amb l'únic i sol objecte d'admirar la sumptuositat magnífica i famosa del nostre gloriós i històric monument romànic.

No cal, Magnífic Conseller en Cap, que ens extenguem en consideracions d'ordre patriòtic i ciutadà per fer-vos comprendre l'abast i finalitat generosos de la nostra proposició. Basta dir que us sabem a vós i a la Corporació que tan dignament presidiu, prou atents al moviment espiritual que en aquesta hora de reconstrucció desperta Ripoll, per creure que acollireu amb simpatia el nostre objectiu i que l'Ajuntament serà el més interessat en portar a terme tan important i necessària reforma, la qual i a fi de comptes, ha de repercutir a favor del nostre crèdit ciutadà i, de retop, una bella manera de polaritzar el patriotisme ciutadà d'aquesta Corporació Municipal que tant es desvetlla per a donar a Ripoll un caire de modernitat escaient assenyada, i en perfecta consonància al viure civil de l'hora.

Visqueu molts anys

Ripoll 16 de juny de 1933

TOMAS RAGUER, MODEST SAYOS, RND. VALENTI GIBERT

(Vé de la pàgina 8)

i ciutats de vella tradició cultural i convertir-les en centres vius de cultura autòctona. La iniciativa de Ripoll en aquest sentit obre la via a les més belles possibilitats i a les més belles esperances per a l'esdevenidor de la cultura catalana. (De «La Veu de Catalunya».)

Tip. Ripollesa de Dantel Maideu; Telf. 89.—Ripoll

COMTAL CINEMA

AVUI TARDA I NIT

CASCARRABIAS

per Ernest Vilches, Ramon Pereda
Carme Guerrero i altres.

MARRUECOS

per Marlene Dietrich, Adolph Menjou
i Gary Cooper.

DEMA TARDA I NIT

El precio de la gloria

per Dolores del Rio, Víctor Mac Laglen
i Edmund Lowe.

Eran 13...

a càrrec de Manuel Arbó, Joan Torena,
Ana Maria Custodio i Raoul Roulien

Completarà el programa d'ambdós dies un film còmic

CASINO DE RIPOLL

Sessions de
Cine Sonor
per demà
tarda i nit

EL
Príncipe
de
Arkadia

Una opereta
amb música
encisadora

El Príncipe de Arkadia
WILLY FORSTYLIANE HAID

EL FRAUDE

Un argument suggestiu i original

Completarà el programa la còmica **Tomasín primer inspector** i l'interessantíssim **Eclair Journal** explicat en espanyol.

Redacció i administració, St. Pere, 2. - Ripoll

El millor servei de transports
amb auto-camió passant per
Torelló i Manlleu el fa

J. VIVES FIGUEROLA

P. Llopions, 3 - Telf. 72 RIPOLL

Ripoll, fogar de la Cultura Catalana

L'Ajuntament de la ciutat de Ripoll anuncia el II Curs de Vacances per a aquest istiu en un prospecte esplèndid, il·lustrat amb el gust més exquisit. Els nostres lectors trobaran el programa d'aquest curs en les columnes d'aquesta Secció,

en aquest mateix número del diari. Aquest curs de vacances inaugurat l'any passat, amb l'èxit més falaguer honora el nom de la ciutat de Ripoll i el seu Ajuntament, a la iniciativa del qual es deu aquest esforç, digne de tota la nostra lloança. Ens trobem en presència d'una nova institució que obre un nou camí i assenyalava unes noves orientacions en l'organització de la cultura intel·lectual de la nostra terra. Resulta, en efecte, bellament exemplar una iniciativa com la de l'Ajuntament de Ripoll, inspirada en l'anhel de fer reviure en un dels més antics fogars de la cultura la flama creadora del saber, que un dia ja llunyà atragué a aquell venerable Monestir, bressol de la nostra nacionalitat, l'atenció i el respecte del món intel·lectual de l'edat mitjana.

Aquest exemple que dona actualment l'Ajun-

tament de Ripoll desitgem que actuï d'estimulant en totes aquelles ciutats i viles catalanes que tenen en llur història una tradició de cultura local. Sols el dia que el moviment intel·lectual de Catalunya, concentrat avui gairebé totalment a

Barcelona, tingui un expandiment viu per tots aquests antics nuclis de cultura en forma d'institucions organitzades segons les normes de l'esperit modern, podrem parlar d'una Catalunya «rica i plena», no precisament amb una riquesa i una plenitud de prosperitat i benestar material, ans amb aquella sobreabundància d'espiritualitat que és la marca indefectible dels pobles progressius.

Hom ha dit que un dels greus defectes de la Catalunya d'avui és que té un cap desproporcionat amb el seu cos. L'únic remei per corregir aquesta enorme

desproporció en el terreny de la cultura, entre la intensa vitalitat intel·lectual de Barcelona i la migrada o nul·la vitalitat intel·lectual dels restants nuclis de població, és emprendre la tasca d'intel·lectualitzar totes aquelles viles

(continua a la pàgina 7).

Incunables i col·lecció de gòtics de la Biblioteca Mata